

Zienswijzennota ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg, Stadsfront Gramsbergen"

Inleiding

In augustus 2022 is bekend gemaakt dat het ontwerp-bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg, Stadsfront Gramsbergen" ter inzage werd gelegd van donderdag 18 augustus 2022 tot en met woensdag 28 september en dat in deze periode iedereen een zienswijze mocht indienen. Dit is bekend gemaakt in het Provinciaal blad en het Waterschapsblad van 17 augustus 2022, het Gemeenteblad van 19 augustus 2022 en De Toren van 24 augustus 2022. Het plan is op ruimtelijkeplannen.nl geplaatst op 19 augustus 2022.

Zienswijzen

Zienswijzen zijn ontvangen van:

- A. Stichting De Vechtezomp;
- B. Stichting Historische Culturele Kring Gramsbergen-De Krim;
- C. Platform Inclusief gemeente Hardenberg;
- D. Vereniging van Eigenaren Gramsberger State;
- E. Een omwonende;
- F. LTO-NVP
- G. IVN – Stichting Groenplatform Vechtdal.

A. Zienswijze Stichting De Vechtezomp

Stichting De Vechtezomp voert aan dat het voor het toeristisch gebruik van groot belang is dat er ook een botenhuis wordt gebouwd voor historische houten boten, zoals de Vechtezomp en de punter. De mogelijkheden voor varen op de Vecht worden dan aanzienlijk vergroot. Dan kunnen ook tochtjes worden aangeboden naar Hardenberg en een rondje Gramsbergen (van de Mommeriete via De Haandrik naar het nieuwe haventje). Bij de realisering moet gedacht worden aan de mogelijkheid om accu's op te laden en een toegangssteiger.

Reactie:

In beginsel staat de gemeente niet onwelwillend tegenover een botenhuis. Echter, een beslissing daarover kan alleen worden genomen als de relevante feiten en de af te wegen belangen (bijvoorbeeld zaken als: effecten op afwatering, waterbergend vermogen en beeldkwaliteit en draagvlak bij omwonenden), bekend zijn. Dat is op dit moment niet het geval. Als die wel bekend zijn en tot een positieve beoordeling leiden kan hiervoor een aparte procedure worden gevoerd.

De halve meander en de aanlegvoorzieningen zijn zodanig ontworpen dat het geschikt is voor boten van het formaat Vechtzomp. De Vechtzomp kan dus na aanleg van de haven gebruikt worden voor tochtjes van en naar Gramsbergen, waarbij in de haven wordt aangelegd. Daarnaast is vanuit Ruimte voor de Vecht geld beschikbaar gesteld om oplaadpunten te realiseren in Vechtrijk.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

B. Zienswijze Stichting Historische Culturele Kring Gramsbergen-De Krim

De Stichting mist in het plan dat de contouren van het kasteel van Gramsbergen zichtbaar worden gemaakt. Het kasteel van Gramsbergen is van historisch belang geweest voor het ontstaan van Gramsbergen en de regio. Het zou een gemiste kans zijn om dit nu niet mee te nemen bij het plan Vechtrijk Gramsbergen.

Reactie:

Het zichtbaar maken van de contouren van het kasteel van Gramsbergen is een waardevol idee en sluit aan bij de visie die opgesteld is voor het gebied. Het draagt bij aan het historisch besef ten aanzien van de plek. Inmiddels is een samenwerking opgestart om te kijken hoe de contouren in de komende periode inzichtelijk gemaakt zouden kunnen worden met inachtneming van het waterbergend vermogen van de uiterwaard.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

C. Zienswijzen Platform Inclusief Gemeente Hardenberg

Platform Inclusief Gemeente Hardenberg (officieel: Stichting Platform Gehandicapten Hardenberg) adviseert om het rolstoeltoegankelijke voetpad breder te maken. Het pad zou niet 1,5 meter breed moeten zijn maar bij voorkeur 2,4 meter en tenminste 1,8 m, exclusief trottoirband. Verder moet ook de visplek geschikt zijn voor personen in een rolstoel. De hellingbaan heeft nu een helling van 1 : 20. Dit zou bij voorkeur 1 : 25 moeten zijn (vals plat). De visplaats dient aan de waterzijde (kan ook links of rechts zijn) voorzien te zijn van een hekwerk of een opstaande rand van 5 cm. De visplaats dient vlak te zijn en mag niet glad worden.

Reactie:

Om de toegankelijkheid verder te verbeteren wordt de breedte van de verharding aangepast naar 1,8 m met tevens aan weerszijden een grasstrook.

De visplekken worden geschikt gemaakt voor rolstoelen. De hellingbaan wordt aangelegd met een talud van 1:25 in plaats van 1:20.

De visplaats wordt voorzien van een opstaande rand van 5 cm.

Een en ander wordt op de inrichtingstekening aangepast.

Technische conclusie

De zienswijzen vormen reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

D. Zienswijze Vereniging van Eigenaren Gramsberger State

De VvE Gramsberger State voert aan dat in dit plan een ontsluiting is opgenomen via privéterrein waarvan zij vreest dat dit een uitnodigende belangstelling zal opwekken voor openbare toegankelijkheid. Zolang er geen akkoord is over het opnieuw inrichten van het terrein (verplaatsing garages) kan de VvE onmogelijk instemmen met deze ontsluiting en zou zij graag zien dat deze uit het plan wordt gehaald. De VvE wil geen extra verkeersbewegingen op het privéterrein. De VvE zal niet instemmen met bomenkap en verwijdering struikgewas op het erf. De VvE stelt voor om een duidelijke erfscheiding aan te brengen op de erfgrans aan de zijde van de Vecht.

Reactie:

Op de plankaart heeft de verkeersbestemming een kleine uitstulping naast het perceel van Gramsberger State. Nu geen overeenstemming is bereikt over een ontsluiting via Gramsberger State wordt deze uitstulping uit het plan gehaald. Er zal een aanduiding worden opgenomen voor een hek, zodat het bestemmingsplan toestaat dat er bij de realisatie van het plan een hek wordt geplaatst. Dit hek belemmert de doorgang fysiek en voorkomt zo dat er extra verkeersbewegingen op het privéterrein ontstaan. Het kappen van houtopstand wordt niet (meer) beoogd en is geen onderdeel van het plan. Komende periode gaat de gemeente samen met alle gebiedspartijen aan de gang met de uitwerking van een gebiedsvisie voor een gebied waar de eigendommen van VvE Gramsberger State ook onderdeel van uitmaken. Verdere ontsluiting van Vechtrijk wordt daarin besproken.

Technische conclusie

De zienswijze vormt reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

E. Zienswijzen van een omwonende

Een omwonende voert aan:

1. *dat voor hun huis een fietsenstalling is getekend. Graag zien zij die op een andere plek omdat deze het uitzicht belemmert.*

Reactie:

De fietsenstalling hoeft niet per se op die plaats te worden gerealiseerd. Hij zal van de inrichtingstekening die als bijlage bij de regels is opgenomen worden afgehaald. Over een nieuwe locatie wordt nog nagedacht en is mede afhankelijk van andere ontwikkelingen op nabijgelegen gebied. De toekomstige ligging wordt afgestemd met belanghebbenden.

2. *dat zij zich zorgen maken over de parkeergelegenheid. Zij verwachten dat er op de dijk auto's geparkeerd gaan worden, mede omdat de afstand van de parkeerplaats bij de Binder tot de ingang van Stadsfront vrij groot is. Dat is toch wel een eindje lopen voor bijvoorbeeld opa en oma die meegaan op de boot. Is het mogelijk dat er op de dijk een parkeerverbod komt?*

Reactie:

Ter voorkoming van ongewenst parkeren zullen parkeerverwijzingsborden geplaatst worden. Mocht desondanks blijken dat de situatie leidt tot overlast of gevaarlijke situaties dan worden aanvullende maatregelen getroffen.

Technische conclusie

De zienswijze vormt reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

F. Zienswijze LTO Vechtdal en Nederlandse Vakbond Pluimveehouders (NVP)

De pluimveehouders rondom Gramsbergen hebben zorgen over de gevolgen die de natuurontwikkeling kan veroorzaken op hun bedrijven vanwege de risico's van besmetting met vogelgriep vanuit de populatie wilde watervogels. Het is van groot belang te zorgen dat de omgeving van de pluimveehouderijen niet aantrekkelijker wordt voor risicovolle wilde watervogelsoorten. Het is niet uitgesloten dat het plan nadeel kan opleveren voor de pluimveehouders. Concreet:

1. **Doorstroming nevengeul.** *Het is van belang dat het water in de Nevengeul te allen tijde voldoende doorstroomt, zodat het daarmee niet aantrekkelijk wordt voor rustende en foeragerende wilde watervogels, waarvan bekend is dat ze het vogelgriepvirus kunnen dragen en verspreiden. Een voldoende doorstroming dient ook bij technische storingen en natuurlijke obstructie gegarandeerd zijn.*

Reactie:

Doorstroming is een vereiste vanuit de KRW om de nevengeul zo goed mogelijk te laten ontwikkelen tot een geul die ruimte biedt aan stroming minnende soorten. De nevengeul is gedimensioneerd om voldoende stroming te krijgen. Tevens kan met de automatische inlaatconstructie de afvoer door de nevengeul gereguleerd worden.

2. **Open waterpoelen.** *We zijn verrast dat de vorming van nieuwe open waterpoelen onderdeel uitmaken van de herinrichting, omdat onze gesprekken en overleggen zich volledig hebben gericht op de nevengeul. Open waterpoelen in een open omgeving werken als een magneet op wilde watervogels, eens te meer in een omgeving met open grasland. Rusten, drinken en foerageren zijn dan allemaal binnen handbereik. Met weinig angst voor wilde vogels om verrast te worden door predatoren. Zulke omstandigheden leveren nadeel op voor pluimveehouderijen in de omgeving.*

Reactie:

In het rapport 'Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen' (SOVON-rapport 2022/26) is onderzoek gedaan in hoeverre er meer wilde watervogels verwacht worden in de omgeving na de herinrichting van het projectgebied. Hierbij is specifiek gekeken naar het aanleggen van de nevengeul, het toekomstige beheer van de aangrenzende percelen, en de aanleg van de twee compenserende poelen. Naar verwachting zullen er geen noemenswaardige veranderingen optreden in het projectgebied. Stromend water is over het algemeen een onaantrekkelijk habitat. Watervogels zoals zwanen, ganzen en eenden prefereren (grote) stilstaande wateren en akker- en graslanden. In het projectgebied wordt geen extra stilstaand water gerealiseerd dan in de huidige situatie het geval is. De twee nieuwe poelen compenseren twee bestaande poelen die gedempt gaan worden. Per saldo zullen er net zoveel poelen in het gebied aanwezig zijn als in de huidige situatie. Daarnaast hebben de poelen een zeer gering oppervlakte ten opzichte van de huidige overwinteringswateren in de omgeving (zie ook punt 4). Vanwege de gedeelde zorg over vogelgriep zijn waterschap, gemeente en sector in constructief overleg. Op 14 december 2022 is besproken dat -aanvullend op de resultaten van onafhankelijk onderzoek- de poelen minder aantrekkelijk gemaakt worden voor watervogels met zodanige aanplant en beheer dat de oevers deels begroeid zijn.

3. **Beleid gericht op sturing leef- en rustgebieden wilde watervogels ontbreekt.** *De ontwerpen bevatten geen pro-actieve maatregelen waarmee de nabije omgeving van pluimveehouderijen onaantrekkelijk wordt gemaakt voor risicovolle wilde watervogelsoorten. Dat geldt ook voor beleid gericht op het creëren van aantrekkelijker omgeving op voldoende afstand van pluimveehouderijen. De beoordeling van "Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen door SOVON en WBVR" geeft enig comfort, maar de punten ad 1, 2 geven reden tot zorg in combinatie met de waargenomen toename van wilde watervogels in Baalder Uiterwaarden.*

Reactie:

De gemeente en het waterschap zijn zich bewust van de grote zorgen die leven binnen de pluimveesector als gevolg van het op grote schaal in Europa blijven voorkomen van

vogelgriep en de gevolgen daarvan voor Nederlandse pluimveebedrijven die daarmee te maken krijgen. Daarom is in het kader van het projectplan Waterwet door gemeente Hardenberg, waterschap Vechtstromen en LTO Nederland NOP en de NVP via Stichting AVINED opdracht gegeven aan SOVON en Wageningen University & Research de effecten van de voorgenomen werkzaamheden te onderzoeken in relatie tot het vraagstuk van het risico op insleep van vogelgriep op pluimveebedrijven rondom Gramsbergen.

Uit het rapport Vogelgrieprisico's nabij de Vecht bij Gramsbergen (SOVON-rapport 2022/26, Samenvatting p.2 en Hoofdstuk 9 Conclusies, p. 19,) volgt dat in de huidige situatie het risico op insleep van vogelgriep op commerciële pluimveebedrijven rond Gramsbergen als zeer laag wordt ingeschat en dat de realisatie van Vechtrijk Gramsbergen fase 1, waaronder de aanleg van de nevengeul (door het waterschap) en stadsfront (door de gemeente), het risico op insleep van het vogelgriepvirus op deze pluimveebedrijven niet of nauwelijks zal doen toenemen.

Door in overleg met de indieners van deze zienswijze het onderzoek te laten uitvoeren hebben gemeente en waterschap de risico's op vogelgriep in relatie tot de ontwikkeling zo goed mogelijk in beeld gebracht. Het onderzoek geeft geen aanleiding het plan aan te passen.

4. ***Meer wilde watervogels is meer stikstof.*** *Extra wilde watervogels deponeren stikstof in de omgeving, met mogelijk negatieve gevolgen voor waterkwaliteit en de staat van de natuur-hetgeen strijdig is met de huidige strenge nitraat en stikstofnormen (Wsn, Wnb, NPLG), waarbij het vergroten van stikstofdepositie niet is toegestaan. Dit wordt nog relevanter bij uitbreiding van het NNN in de regio.*

Reactie:

De belangrijkste vraag waar het hier om gaat, is in hoeverre er meer wilde watervogels worden aangetrokken door de nieuwe inrichting. Daarbij is gebruik gemaakt van het SOVON-rapport 2022/26 en een onderzoeksrapport 'Jaarrond stikstofdepositie door ganzen in Utrechtse natuurgebieden (Wageningen Environmental Research, Rapport 3052). Tevens is er gekeken in hoeverre het projectgebied na herinrichting aansluit bij de habitateisen van watervogels.

Uit de resultaten van de in het kader van het SOVON onderzoek uitgevoerde watervogeltelling, blijkt dat de aanwezige watervogels rondom het projectgebied hoofdzakelijk foerageren op agrarische percelen (SOVON-rapport 2022/26, hoofdstuk 9), waarbij de meeste ganzen zijn waargenomen op graslandpercelen en in mindere mate op akkers. Over het algemeen is de dichtheid van de verschillende soorten watervogels betrekkelijk laag. De meeste watervogels overnachten op de vloeivelden De Krim en Waterberging De Groote Scheere. Er wordt in mindere mate gebruik gemaakt van het Gat van Joosten en de Loozense Linie, alsook het Laarsche Bruch (net over de grens in Duitsland).

Het plangebied wordt na herinrichting door het juiste beheer verschaald, waardoor de aanwezige vegetatie steeds minder aantrekkelijk zal worden als voedselbron. Daarbij komt dat het projectgebied na herinrichting meer divers en dynamischer wordt dan de huidige toestand, waardoor het onaantrekkelijk wordt voor grote groepen watervogels die foerageren op graslanden.

Uit het SOVON rapport 2022/26 blijkt dat er geen noemenswaardige toename van watervogels wordt verwacht in het projectgebied na herinrichting. Een verhoogde

stikstofdepositie als gevolg van het aantrekken van extra wilde watervogels wordt om die reden dan ook niet verwacht.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

G. IVN

IVN Hardenberg-Gramsbergen verzoekt om mogelijkheden voor de bevordering van de biodiversiteit, in het bijzonder voor goede omstandigheden voor de Vechtanjel. Het plantje staat er al zo weinig. Dit is een uitgelezen kans om dit prachtige, opvallende symbool van het Vechtdal weer in het veld zichtbaar te laten zijn.

Reactie:

Het waterschap legt de nevengeul aan voor het behalen van de doelen uit de Kaderrichtlijn Water en voor het verbeteren van de vispasseerbaarheid. Het realiseren van ruimte voor de Steenanjel is geen opgave voor het waterschap. Echter, het waterschap heeft aangegeven bereid te zijn binnen het projectplangebied op enkele wat hoger gelegen kleinere plekken zandige groeiplaatsen te creëren. Een aanpassing van het bestemmingsplan is hiervoor niet noodzakelijk.

Technische conclusie

De zienswijze vormt geen reden om het plan niet of gewijzigd vast te stellen.

Technische eindconclusie zienswijzen

De zienswijzen C, D en E vormen reden om het plan gewijzigd vast te stellen.

1.

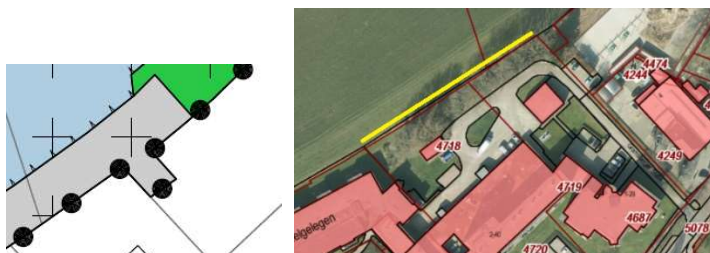
Op de inrichtingstekening (bijlage 3 bij de regels):

- zullen de paden 1,8 m breed worden in plaats van 1,5 m;
- zal de helling naar de visplekken worden gewijzigd van 1:20 naar 1:25;
- zullen de visplekken worden voorzien van een opstaande rand van 5 cm in plaats van 4 cm;
- zal de fietsenstalling van de tekening worden gehaald.

2.

Op de plankaart:

- zal de 'uitstulping' van de verkeersbestemming naast perceel 4687 uit het plan worden gehaald;
- zal langs de percelen 4687 en 4718 een aanduiding worden opgenomen voor een hek.

Ambtshalve aanpassing

In de regels voor 'Water' wordt verwezen naar de Omgevingsverordening Overijssel 2017. De toevoeging '2017' is onjuist. Het is de bedoeling om een dynamische verwijzing naar de Omgevingsverordening Overijssel te maken. De toevoeging '2017' wordt geschrapt in de regels van de bestemming 'Water'.